

HYVÄN KOHTELUN SUUNNITELMA

Lasten- ja nuortenkoti Toivonniemi

SISÄLLYS

1 JOHDANTO.....	3
2 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN JA YLLÄPITO	3
3 TOIVONNIEMI.....	4
4 KUINKA TOIVONNIEMEEEN TULLAAN?.....	4
5 TOIVONNIEMEN AIKUISET	5
6 TOIVONNIEMEN TOIMINTA	6
7 TOIVONNIEMEN ARKI.....	7
8 ARJEN TURVALLISUUS TOIVONNIEMESSÄ	9
9 DOKUMENTOINTI.....	10
10 LAPSEN JA NUOREN ASEMA JA OIKEUDET	11
11 LAPSEN JA NUOREN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET	12
12 RAJOITUSTOIMENPTEIDEN KÄYTTÖ.....	13
13 MITEN TOIVONNIEMESTÄ LÄHDETÄÄN?.....	14
14 LAPSEN OIKEUSTURVA.....	14

1 JOHDANTO

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään kohteluun ja huolenpitoon, oikeus esittää mielipiteensä ja oikeus tulla kuulluksi. Kaikessa lastensuojelun toiminnassa huomioidaan aina lapsen etu. Lapsella on oikeus osallistua oman palvelunsa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Lapsen osallisuuden vahvistaminen ja lapsen läheisten kanssa tehtävä yhteistyö ovat tärkeitä lastensuojelun laatutekijöitä. Hyvän kohtelun suunnitelman tarkoituksena on turvata lapsen oikeuksien toteutuminen Toivonniemessä asumisen ajan.

Tässä suunnitelmassa kuvaillaan miten lasten oikeuksia kunnioittavaa ja hyvää kohtelua toteutetaan Toivonniemessä. Lapset otetaan mukaan suunnitelman tekemiseen ja se kirjoitetaan selkeäsanaisesti niin että kaikki Toivonniemen lapset ja aikuiset ymmärtävät sen samalla tavalla. Suunnitelman tarkoituksena on luoda avoimuutta ja yhteisymmärrystä yhteisistä säännöistä.

Millaista on hyvä kohtelu ohjaajilta ja toisilta lapsilta?

”Kunnioittavaa”

”Kohdellaan tasa-arvoisesti”

”Jos lapsella on huolia, häntä kuunnellaan oikeasti, eikä vain siksi että voi kirjoittaa sen rapsaan”

2 SUUNNITELMAN LAATIMINEN JA YLLÄPITO

Tämä hyvän kohtelun suunnitelma on lasten oma valvontasuunnitelma ja osa Toivonniemen omavalvontasuunnitelmaa. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma tehdään yhdessä lasten kanssa ja se päivitetään kerran vuodessa. Valmista suunnitelma säilytetään yhdessä omavalvontasuunnitelman kanssa Toivonniemen ilmoitustaululla kaikkien nähtävillä.

Tämä suunnitelma on tehty yhdessä lasten kanssa 2/2024.

3 TOIVONNIEMI

Kullaalla sijaitseva Toivonniemi on perustason lasten- ja nuortenkoti, jossa voi asua samaan aikaan korkeintaan seitsemän lasta. Perustaso tarkoittaa esimerkiksi sitä, että lapset pääsevät kulkemaan ulos ja sisälle vapaasti. Jokaisella lapsella on oma huone, jota saa sisustaa oman näköiseksi. Lapset noudattavat yksilöllistä päivärytmiä, mutta kaikilla on samat ruokailuajat ja ne ovat nähtävillä keittiössä. Toivonnimessä on avarat yhteiset tilat ja harrastuhuone monenlaiseen aktiviteettiin kuten biljardi, ilmakiekko, videotykki ym.

4 KUINKA TOIVONNIEMEEN TULLAAN?

Toivonniemeen tullaan joskus melko yllättäen, mutta joskus lapsi pääsee tutustumaan tiloihin jo etukäteen. Jos Toivonniemessä tiedetään, että taloon on muuttamassa uusi lapsi, siitä kerrotaan muille lapsille. Jokainen lapsi tulee Toivonniemeen omista yksilöllisistä syistä. Kun lapsi tulee Toivonniemeen, hänelle esitellään hänen oma huoneensa ja sekä muut tilat. Lapselle kerrotaan

talossa noudatettavista yhteisistä säännöistä ja ruokailuajankohdista. Lapselle annetaan aikaa uuteen tilanteeseensa sopeutumiseen ja ensimmäinen viikko Toivonniemessä vietetään rauhassa asettumalla taloon ja tutustumalla toisiimme.

Kun muutat Toivonimeen, olemme ottamassa sinut vastaan ja autamme asettumaan taloon. Olemme kaikki kiinnostuneita tutustumaan uuteen ihmiseen.

Kuinka Toivonniemeen tullaan?

”Ovesta”

5 TOIVONNIEMEN AIKUISET

Toivonniemessä on monta aikuista ja päivän aikana aikuiset myös vaihtuvat. Aikuiset opastavat ja neuvovat arjen askareissa ja auttavat läksyissä, jos lapsi sitä toivoo. Aikuiset ovat kaikki erilaisia ja omia persoonia ja tekevät työtään eri tavalla. Kaikilla heillä on kuitenkin yhteinen tavoite ja se on lapsen kasvun ja kehityksen turvaaminen. Aikuisen tehtävänä on kuunnella ja miettiä yhdessä lapsen kanssa häntä askarruttaviin asioihin uusia näkökulmia.

6 TOIVONNIEMEN TOIMINTA

Toivonniemi on lasten koti. Toivonniemessä huolehditaan lapsen arjen sujumisesta ja hänen perustarpeittensa täyttymisestä. Perustarpeita ovat esimerkiksi ruoka, hygienia ja riittävä uni. Myös lapsen muista tarpeista huolehditaan kuten sopivasta vaatetuksesta. Aikuisilla on aina vastuu lapsen hoidosta ja huolenpidosta. Lasta kuunnellaan ja annetaan positiivista palautetta pienistäkin asioista. Lasta kohdellaan niin että hän tuntee itsensä hyväksytyksi juuri sellaisena kuin hän on, omana itsenään.

Toivonniemessä syödään joka päivä aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Koulupäivinä lounas syödään koulussa. Lapsilta kysytään ruokatoiveita ja he saavat itse vaikuttaa tarjottavaan ruokaan. Aina saa ja on toivottavaakin osallistua ruuanlaittoon.

Hygieniasta on hyvä pitää huolta ja peseydytään päivittäin. Se on huomaavaista myös muita kohtaan.

Opetellaan pukeutumaan sään mukaan. Aikuisille kerrotaan, jos on tarvetta vaateostoksille.

Toivonniemi tekee yhteistyötä monien lapsen elämässä olevien tahojen kanssa, kuten lapsen perheen, lapselle nimetyn sosiaalityöntekijän ja lapsen koulun kanssa. Toivonniemi tekee yhteistyötä myös muiden lapsen elämässä mukana olevien tahojen kanssa, jotka ovat mukana lapsen kasvun ja kehityksen turvaamisessa. Tällaisia tahoja voivat olla vaikka toimintaterapeutti tai Nupo.

Mitä Toivonniemessä tehdään?

”Järjestellään lasten asioita”

”Hoidetaan lasten asioita”

”Pelaillaan”

”Autetaan lapsia”

7 TOIVONNIEMEN ARKI

Toivonniemessä eletään ihan tavallista, ison lapsiperheen arkea. Yhteiset säännöt helpottavat arjen sujuvuutta sekä lasten että aikuisten näkökulmasta. Lapset noudattavat arjen rutiineja kuten aamuisin kouluun herääminen, aamupala ja kouluun lähtö. Koulusta palattuaan lapsi voi pitää lepo hetken tai tehdä läksyt vaikka heti. Säännölliset ruoka-ajat ovat keittiössä nähtävillä ja nukkumaanmenoajat ovat yksilöllisiä ja ikätasoisesti suunniteltuja riittävän levon turvaamiseksi. Lapsia opetetaan ottamaan vastuuta oman huoneensa siisteydestä ja pyykinpesusta. Aikuiset auttavat aina lapsen tarvitessa apua. Lapsia opetetaan ikätasoisesti suoriutumaan arjen askareista ja ottamaan vastuuta arjen sujumisesta.

Toivonniemessä asuminen ei kuitenkaan ole pelkkää arkista aherrusta. Lapsella on mahdollisuus mielekkääseen harrastukseen. Yhdessä vietetään vaikka leffailtoja herkutellen ja retkipäiviä lasten valitsemassa kohteessa. Lapsella on mahdollisuus viettää aikuisen kanssa myös kahdenkeskistä aikaa vaikkapa omaohjaajapäivän merkeissä.

Joskus täytyy saada ihan vaan loikoilla,

ettei uuvuta läksy-
kirjojen alle. Läksyt
on silti tehtävä ja aikuiselta saat apua aina sitä
pyytäessä.

Toivonniemessä on harrastusmahdollisuuksia,
mutta sinulla on mahdollisuus valita itsellesi
mielekäs harrastus lähiseudulta. Olisiko tanko-
tanssi sinun juttusi?

Hauskaa voi pitää myös Toivonniemessä yhdessä
aikuisten ja muiden lasten kanssa. Aina ei oteta
kaikkea niin vakavasti.

Voidaan harrastaa myös yhdessä ja opetella vaikka
leipomaan!

Luonnossa on aina miele-
kästä liikkua. Tehdään yhdessä retkiä metsään kat-
somaan luonnon heräämistä, sienestämään tai ihan
muuten vain luonnon rauhaan ja paistamaan makka-
raa.

Suunnitellaan yhdessä kivaa puuhaan arkeen tai viikonloppuun ja pidetään vaikka naamiaiset!

Toivonniemessä juhli-
taan aina lapsen synt-
täreitä. Muista kertoa aikuisille toivomasi tapa juhlia ja lahjatoiveesi!

Millaisia sääntöjä Toivonniemessä on?

"Pyydetään lupa, jos mennään toisen lapsen huoneeseen"

"Itsellä on lupa päättää ketä omaan huoneeseen päästää"

"Toiselle pitää antaa tilaa, jos huomaa toisen olevan kiukkuinen tai surullinen"

*"Toisten lasten ja aikuisten pitää kunnioittaa sitä, jos haluaa olla omassa rau-
hassa"*

"Ei hatkoja!"

8 ARJEN TURVALLISUUS TOIVONNIEMESSÄ

Lapsella on oikeus turvallisuuteen. Aikuiset ovat aina vastuussa lasten turvallisuudesta Toivonniemessä. Joskus toisen lapsen käytös voi luoda turvattomuuden tunnetta ja lasten tulee voida luottaa siihen, että aikuiset puuttuvat aina epäasialliseen käytökseen. Jos lapsi kokee tulleen kiusatuksi, hän voi aina kertoa siitä Toivonniemen aikuiselle. Tilanteissa, joissa lapsi tai aikuinen ko-

kee väkivallan uhkaa, ohjataan lapset aina ensisijaisesti turvaan tilanteesta. Toivonniemen aikuiset ovat oikeutettuja kiinnipitoon silloin kun lapsi on vaaraksi ympäristölleen tai itselleen.

Joskus toisen lapsen käytös voi pelottaa. Toivonniemen aikuiset ovat pitämässä huolta sinun turvallisuudestasi.

Toivonniemen aikuisilta saat turvaa ja voit keskustella pelottavasta tilanteesta aikuisen kanssa. Toivonniemen aikuisten ensisijainen tehtävä on luoda sinulle turvalliset olosuhteet elää.

Toivonniemen aikuisilla on ensiapu-, kiinnipito- ja alkusammutuskoulutus. Toivonniemessä on kattava palo- ja pelastussuunnitelma, palohälytysjärjestelmä ja sääntöjen mukaiset alkusammutusvälineet. Lapsille näytetään hätäpoistumistiet heidän saapuessaan taloon. Toivonniemeen tehdään palotarkastus vuosittain, jotta paloturvallisuus on ajantasainen.

9 DOKUMENTOINTI

Toivonniemessä kirjataan päiväraporttia Nappula-järjestelmään joka päivä. Päiväraporttien perusteella kootaan jaksokooste joka kuukausi. Jaksokooste lähetetään lapsen omalle sosiaalityöntekijälle ja hänen vanhemmilleen. Lapsi saa lukea tehdyn koosteen ja kommentoida sitä. Lapsen omat kommentit lisätään koosteeseen mukaan. Lapsesta tehdään aina hoito- ja kasvatus-

suunnitelma yhdessä lapsen kanssa ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Jokaisesta lapsesta on myös oma kansio, jota säilytetään toimistossa. Kansiossa säilytetään kaikki lasta koskevat paperiset dokumentit.

Sinulla on mahdollisuus tehdä aikuisen kanssa yhdessä sinua koskevat kirjaukset. Joka kuukausi sinusta tehdään kooste ja saat kommentoida siinä ilmeneviä asioita. Kommenttisi lisätään dokumenttiin.

10 *LAPSEN ASEMA JA OIKEUDET*

Lapsi huomioidaan aina yksilönä ja kaikessa Toivonniemen toiminnassa on tavoitteena lapsen edun toteutuminen. Lapsella on oikeus tulla kohdelluksi tasa-arvoisena omana itsenään. Lapsella on oikeus kokonaisvaltaiseen huolenpitoon sekä pitää yhteyttä ja tavata läheisiään ja muita lapselle tärkeitä ihmisiä.

Jokaisella lapsella on oikeus hyvään kohteluun, oikeus esittää mielipiteensä ja oikeus tulla kuulluksi. Lapsella on oikeus osallistua oman palvelunsa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Lapsella on oikeus pitää säännöllisesti yhteyttä sosiaalityöntekijäänsä soittamalla tai tapaamalla kahden kesken. Toivonniemen aikuiset auttavat lasta saamaan yhteyden sosiaalityöntekijään, jos lapsi niin toivoo. Lapsen asioissa järjestetään säännölliset asiakassuunnitelmapalaverit vähintään puolen vuoden välein. Lapsella on oikeus saada tietoa omasta tilanteestaan, oikeus käyttövaroihin ja oikeus tarvitsemiinsa palveluihin sijaishuollon aikana.

Sinulla on oikeus pitää yhteyttä sinulle tärkeisiin ihmisiin. Toivonniemen aikuiset auttavat tarvittaessa yhteydenpidossa.

11 *LAPSEN VAIKUTUSMAHDOLLISUUDET*

Asiakassuunnitelmapalaverissa mukana ollessaan lapella on mahdollisuus vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. Lapsella on oikeus saada tietoa, oikeus esittää mielipiteensä ja tulla kuulluksi. Toivonniemessä järjestetään säännöllisesti lasten kokouksia, joissa lapsi saa tuoda mielipiteensä esille ja kertoa ehdotuksia siitä, miten haluaisi asioita tehtävän. Yhdessä lasten kanssa tehdään päätöksiä esimerkiksi retkikohteista sekä yhteisistä uusista hankinnoista, jotka koskevat lasten vapaa-aikaa. Lapsen kanssa yhdessä keskustellaan ja sovitaan siitä, mitä lapsi haluaisi tehdä omaohjaajan kanssa omaohjaajapäivänä. Lapsella on mahdollisuus vaikuttaa Toivonniemessä tehtävään ruokaan, lapsilta kysytään ruokatoiveita viikoittain ja pidetään lempiruokapäiviä. Lapsi saa osallistua ruuanlaittoon ja leivontaan sitä halutessaan. Viikkorahansa lapsi saa käyttää kuten haluaa.

12 RAJOITUSTOIMENPTEIDEN KÄYTTÖ

Rajoitustoimenpiteillä puututaan lapsen perusoikeuksiin. Lapsi saattaa ajatella rajoitustoimenpiteiden olevan rangaistus, mutta näin ei ole, rajoitustoimenpiteillä pyritään turvaamaan lapsen edun toteutuminen. Silloin kun rajoitustoimenpiteitä joudutaan käyttämään ne perustuvat aina lakiin ja niiden on oltava lapsen edun mukaisia. Toivonniemessä pyritään elämään arkea niin, ettei rajoitustoimenpiteitä tarvittaisi. Rajoitustoimenpiteet otetaan käyttöön vasta sitten, jos lapsi on vaaraksi itselleen tai toiselle. Rajoitustoimenpiteiden käyttö tulee aina olla perusteltua ja sitä harkitaan tapauskohtaisesti ja tarkoin.

Rajoitustoimenpiteitä ovat:

- yhteydenpidon rajoittaminen, tutummin YPR
- liikkumisvapauden rajoittaminen, tutummin LVR
- kiinnipitäminen
- aineiden ja esineiden haltuunotto
- henkilötarkastus ja henkilökatsastus
- omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen
- eristäminen ja erityinen huolenpito
- laitoksesta luvatta poistuneen lapsen palauttaminen; Kuljetuksesta vastaavan henkilön tulisi lasta rauhoittamalla ja hänen kanssaan keskustelemalla ratkaista tilanne ja saada lapsi suostumaan paluuseen.

13 MITEN TOIVONNIEMESTÄ LÄHDETÄÄN?

Sijoittavan kunnan sosiaalityöntekijä vastaa asiakassuhteen päättämisestä, lapsen siirrosta toiseen laitokseen, lapsen kotiutumiseen tai omilleen siirtymisestä ja jälkihuollosta. Toivonniemessä lasta valmistellaan siirtymään turvallisesti seuraavaan elämänvaiheeseen. Muutettuaan lapsi on aina tervetullut vierailulle ja usein lapset pitävät yhteyttä Toivonniemeen vielä pitkään muuttamisen jälkeenkin.

14 LAPSEN OIKEUSTURVA

Lapsen kasvu ja kehitys vaativat suojelua, jotta kasvaminen aikuisuuteen tapahtuisi turvallisissa ja terveellisissä olosuhteissa. Lapsi ei myöskään ikänsä vuoksi ole täysin oikeustoimikykäinen. Lapsi tarvitsee aikuisten apua ja tukea hyvinvointiaan varmistavien oikeuksiensa toteutumiseksi. Yhteistyö eri toimijoiden (esim. koulu, terveydenhuolto, Nupo) kanssa on tärkeää sijoitettujen lasten edun toteutumiseksi.

Sijaishuoltopaikoissa on oltava riittävästi ammattitaitoista henkilökuntaa vastaamaan siellä asuvien lasten tarpeisiin. Seitsemänpaikkaisessa yksikössä kuten Toivonniemessä tulee olla vähintään seitsemän työntekijää.

Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän tulee tavata lasta riittävän usein ja antaa tietoa sijoituksesta jo ennen sen alkua.

- Lapsen näkökulmasta ennakollinen oikeusturvan toteutuminen on erityisen tärkeää.

- Jälkikäteinen oikeusturva koostuu lainsäädännöstä ja menettelyistä, joiden avulla henkilö voi saada jo tapahtuneen virheen korjatuksi tai saada hyvityksen. Tähän tarvitaan muutoksenhakekeinoja: muutoksenhakumenettely, hallintokantelu, muistutusmenettely ja vahingonkorvaus.

Lastensuojelulaitosten toimintaa valvotaan ja lapsia kuullaan valvontakäynneillä:

- ohjaus- ja valvontakäynnit kerran vuodessa
- sijoittajakunnat
- aluehallintovirastot